

Sygn. akt VIII C 470/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

08 czerwca 2016

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 25 maja 2016 we Wrocławiu

sprawy z powództwa M. O.

przeciwko A. S. i E. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. S. na rzecz powódki M. O. kwotę 17.183,96 zł (siedemnaście tysięcy sto osiemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) płatną w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie;

II. zasądza od pozwanej E. S. na rzecz powódki M. O. kwotę 17.183,96 zł (siedemnaście tysięcy sto osiemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) płatną w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie;

III. oddała dalej idące powództwo;

IV. zasądza od pozwanego A. S. na rzecz powódki M. O. kwotę 239,71 zł tytułem kosztów procesu;

V. zasądza od pozwanej E. S. na rzecz powódki M. O. kwotę 239,71 zł tytułem kosztów procesu;

VI. obciąża Skarb Państw kosztami sądowymi, od obowiązku uiszczenia których powódka została zwolniona.

Sygn. akt VIII C 470/16

UZASADNIENIE

M. O. wniosła o zniesienie współwłasności, domagając się ustalenia, że środki zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Oddział I. we W. o numerze (...) prowadzonym na rzecz J. S. w kwocie 68.735,85 zł stanowią współwłasność M. O. w 1/2 części oraz A. S. i E. S. po 1/4 części, ustalenia, że środki zgromadzone w ramach umów indywidualnego ubezpieczenia strukturyzowanego o numerach (...), (...) i (...) w kwocie 40.000 zł zawartych przez J. S. z (...) S.A. stanowią współwłasność M. O. w 1/2 części oraz A. S. i E. S. po 1/4 części oraz zniesienia wspólności tych praw majątkowych poprzez przyznanie ich na współwłasność uczestników postępowania A. S. i E. S. oraz zasądzenie od uczestników postępowania A. S. i E. S. na rzecz M. O. kwot po 27.183,96 zł płatnych w terminie 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia kończącego postanowienie w sprawie z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia.

W uzasadnieniu M. O. podniosła, że w latach 1998-2013 pozostawała w związku konkubenckim z ojcem uczestników J. S., M. O. i J. S. prowadzili wspólnie pasiekę, uzyskując z tego tytułu dochody rzędu 2.000 zł miesięcznie. Po

przejściu J. S. na emeryturę partnerzy postanowili, że środki, które będą wpływały na rachunek J. S. w (...) S.A. będą stanowiły ich wspólne oszczędności, natomiast z wpływów gotówkowych i dochodów wnioskodawczyni będą pokrywać bieżące koszty utrzymania. W konsekwencji na rachunku bankowym w (...) S.A. prowadzonym na rzecz J. S. zgromadzono oszczędności w kwocie 89.000 zł. J. S. zainwestował część wspólnych oszczędności poprzez zawarcie umowy ubezpieczenia na życie z (...) S.A. Składka w kwocie 40.000 zł została opłacona jednorazowo ze środków na rachunku J. S. w (...) S.A. Po zmarłym konkubencie spadki nabyli uczestnicy postępowania w częściach równych.

Postanowieniem z 23 września 2014 M. O. została zwolniona od kosztów sądowych w całości (k. 130).

A. S. i E. S., pismem z 05 stycznia 2015 (k. 135-136v.), wnieśli o oddalenie wniosku w całości, negując prawo M. O. do środków zgromadzonych zarówno na rachunku bankowym spadkodawcy, jak i w ramach zawartych przez niego umów indywidualnego ubezpieczenia. W uzasadnieniu swego stanowiska podnieśli brak upoważnienia M. O. do rachunku bankowego J. S., mimo długoletniego związku, ani też innego zabezpieczenia jej praw, co ma potwierdzać, iż środki pieniężne zgromadzone przez J. S. nie stanowiły majątku wspólnego. Zarzucili, że dochody z pasieki nie stanowiły majątku wspólnego konkubentów, wskazując, że pasieki stanowiły majątek osobisty zmarłego J. S. po jego ojcu, zaś ewentualny nakład pracy M. O. został skonsumowany przez przeznaczenie dochodów z pasieki na wspólne utrzymanie, a środki te były na bieżąco uruchamiane przez J. S.. Wskazali, że z historii rachunku (...) wynikają systematyczne, niemal comiesięczne, trwające przez kilka lat, wypłaty po 500-900 zł, natomiast trudno uznać, że pieniądze te były odkładane w domu. Porównanie kwot z rachunku z kwotą, którą w ramach emerytury miała pobierać M. O. wskazuje, że tylko te pieniądze przeznaczone były na bieżące utrzymanie zmarłego i jego konkubiny, tak jak środki uzyskane z prowadzenia przez niego pasieki, w pozostałym zakresie stanowiąc majątek osobisty J. S., który powódka obecnie w sposób nieuprawniony chce uzyskać. Zarzucili, że wszystkie inwestycje dotyczące nieruchomości należącej do J. S. oraz prowadzonej przez niego pasieki pokrywał wyłącznie wymieniony z majątku prywatnego i nie ma mowy o wspólnym ich wykonywaniu z M. O., która tylko tam mieszkała. Zakwestionowali również nakład pracy M. O. w pasiece, wskazując, że według ich wiedzy cały ciężar jej utrzymania w sensie faktycznym i ekonomicznym spoczywał na J. S.. Zarzucili, że wszystkie oszczędności, jakie zdołał zgromadzić J. S. stanowiły wyłącznie owoc jego pracy i zapobiegliwości, były kształtowane przez szereg lat i bez jakiegokolwiek udziału M. O.. Wskazali także, że M. O. nie przysługuje tytuł prawny do środków zgromadzonych w ramach tzw. "polisolokat" - umów indywidualnego ubezpieczenia, skoro zostały one pokryte ze środków zgromadzonych indywidualnie przez J. S., ze wskazaniem A. S. i E. S. jako wyłącznie uposażonych, z całkowitym pominięciem M. O..

Postanowieniem wydanym na rozprawie 27 listopada 2015 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym orzekł o rozpoznaniu niniejszej sprawy w trybie postępowania procesowego (k. 466).

Pismem złożonym na rozprawie 18 marca 2016 (k. 491) M. O. wniosła o zasądzenie od pozwanych A. S. i E. S. na swoją rzecz kwot po 27.183,96 zł płatnych w terminie 14 dnia od dnia uprawomocnienia się wyroku kończącego postępowanie w sprawie wraz z odsetkami w razie opóźnienia oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi pozwani, pismem z 31 marca 2016 (k. 496-498), wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz obu pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powołując się na kontradiktoryjny model postępowania cywilnego oraz wynikające z niego zasady dowodzenia pozwani zarzucili, że powódka nie wykazała istnienia swego roszczenia ani w sferze uzasadnienia faktycznego ani prawnego. Zarzucili, że zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, że wydatki na utrzymanie domu były pokrywane wyłącznie przez J. S., natomiast przez cały okres zamieszkiwania M. O. w domu J. S. nie ponosiła ona kosztów utrzymania, będąc beneficjentem bezumownego korzystania, co czyni ją bezpodstawnie wzbogaconą. Nadto, w ocenie pozwanych, nie sposób uznać, że dochody z pasieki zostały w sensie ekonomicznym odłożone na rachunku J. S., na który wpływała jego emerytura, skoro powódka nie posiadała upoważnienia do tego rachunku, mimo jak twierdzi 15-letniego związku z J. S.. Podnieśli ponownie, że J. S., pozostając w konkubinacie, nie ustanowił powódki pełnomocnikiem do swojego rachunku bankowego, na którym gromadzona była jego emerytura,

ani innych rachunków czy lokat, nie zabezpieczył również jej ewentualnych interesów w inny sposób, np. poprzez sporządzenie testamentu czy dokonanie innych rozrządzeń na wypadek swojej śmierci.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Powódka M. O. w latach od 1998 do 2013 pozostawała w związku konkubenckim z J. S., ojcem pozwanych A. S. i E. S..

Od końca sierpnia 2000 M. O. i J. S. prowadzili wspólne gospodarstwo domowe, zamieszkując w nieruchomości J. S. przy ul. (...) we W..

dowody:

zeznania świadka W. K., protokół elektroniczny z 06.05.2015

zeznania świadka E. D., protokół elektroniczny z 10.06.2015,

zeznania świadka R. O., protokół elektroniczny z 10.06.2015,

zeznania świadka P. S., protokół elektroniczny z 10.06.2015,

zeznania świadka M. S. (1), protokół elektroniczny z 10.06.2015

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015,

przesłuchanie pozwanego A. S., protokół elektroniczny z 10.07.2015,

przesłuchanie pozwanej E. S., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

J. S. był właścicielem pasieki znajdującej się w Z., którą odziedziczył po swoim ojcu.

M. O. i J. S. wspólnie wykonywali pracę przy pasiece. Oboje zaangażowani byli na różnych etapach produkcji miodu i jego dystrybucji.

W latach 2007-2011 dochód ze sprzedaży miodu uzyskiwanego z pasieki wynosił średnio 2.000 zł miesięcznie.

Roczny dochód ze sprzedaży miodu wynosił od 17.000 zł do 19.000 zł, przy czym wydatki na pasiekę zamykały się w granicach 5.000 zł. Bywało również, że pasieka nie przynosiła dochodów, generując jedynie koszty.

dowody:

notatki dotyczące sprzedaży miodu w latach 2007-2011 k. 7-13,

zeznania świadka D. W., protokół elektroniczny z 06.05.2015,

zeznania świadka W. K., protokół elektroniczny z 06.05.2015,

zeznania świadka E. D., protokół elektroniczny z 10.06.2015,

zeznania świadka R. O., protokół elektroniczny z 10.06.2015

zeznania świadka P. S., protokół elektroniczny z 10.06.2015

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

J. S. w okresie od 2000 do 14 października 2005 otrzymywał świadczenie przedemerytalne w wysokości około 1.100 zł, natomiast od października 2005 do śmieci pobierał emeryturę w wysokości od 1.667 zł do 2.100 zł. Emerytura J. S. wypłacana była na jego rachunek bankowy prowadzony w (...) S.A. o numerze (...).

M. O. od 1998 pobiera emeryturę w wysokości 1.100 -1.200 zł. Nadto, do 2003 pracowała również zawodowo, uzyskując dochód w granicach 800 zł.

dowody:

wyciągi z rachunku J. S. prowadzonego w (...) S.A. za lata 2006-2012 k. 14-93,

informacja Naczelnika US W. k. 292,

informacja Naczelnika US W. k. 301,

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

Po przejściu J. S. na emeryturę partnerzy wspólnie postanowili, że środki z jego emerytury, które będą wpływały na rachunek J. S. w (...) S.A., będą stanowiły ich wspólne oszczędności, natomiast z wpływów gotówkowych i dochodów M. O. będą pokrywać bieżące koszty utrzymania.

Zgodnie z tymi ustaleniami środki uzyskane ze sprzedaży miodu oraz emerytura M. O. przeznaczane były na opłacenie rachunków za energię elektryczną, wywóz nieczystości, gaz, koks, telefony (stacjonarny i komórkowe), wodę, telewizję cyfrową, podatek od nieruchomości, ubezpieczenie, usługi kominiarskie, koszty użytkowania samochodu i wszelkie wydatki związane z zaspokajaniem potrzeb.

Konkubenci wspólnie podejmowali decyzje o koniecznych inwestycjach w nieruchomości J. S., w której razem zamieszkiwali oraz dokonywali zakupu sprzętów AGD. Ponosili opłaty z tytułu dzierżawy gruntu pod pasiekę, finansowali utrzymanie uli (koszty karmienia pszczół, ich leczenia, bieżącej konserwacji uli), w 2011 zakupili miodarkę za 1.570 zł.

dowody:

faktura VAT z 07.12.2001 k. 174,

rachunek z 05.10.2000 k. 175,

książka leczenia zwierząt k. 176,

umowa na zakup sprzętu pszczelarskiego k. 177-181,

faktura VAT z 11.03.2011 k. 182,

potwierdzenie przelewu z 25.02.2011 k. 183,

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

Na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...), prowadzonym na rzecz J. S. w okresie od 2006 do 2012 zgromadzone zostały oszczędności w kwocie ponad 90.000 zł (stan na 09.02.2012 k. 83).

M. O. nie była upoważniona do rachunku bankowego J. S.. M. O. i J. S. mieli wspólne plany odnośnie przeznaczenia zgromadzonych środków.

dowody:

wyciągi z rachunku J. S. prowadzonego w (...) S.A. za lata 2006-2012 k. 14-93,

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

Poza rachunkiem prowadzonym w (...) S.A. o numerze (...), na którym gromadzone były środki z emerytury, J. S. posiadał również lokaty terminowe oraz rachunek papierów wartościowych, inwestował w obligacje (kwota odkupienia z rejestru osoby zmarłej przez spadkobiercę w wysokości 30.985,84 zł).

Świadczenie emerytalne powódki M. O. wypłacane było na jej rachunek w Banku (...) S.A. Powódka nie zgromadziła na tym rachunku oszczędności. Nie posiadała rachunków bankowych w innych bankach. Posiadała książeczkę oszczędnościową (saldo na 01.12.2013 to 956,75 zł).

dowody:

potwierdzenie otwarcia lokaty walutowej z 02.10.2000 k. 145 i k. 146,

potwierdzenie likwidacji rachunku z 02.10.2000 k. 147,

zlecenie otwarcia rejestru z 29.11.2002 k. 148-149,

potwierdzenia wypłat (...) Bank (...) S.A. k. 150-151,

potwierdzenie transakcji odkupienia z rejestru osoby zmarłej przez spadkobiercę k. 173,

historia operacji na książeczce oszczędnościowej k. 421-422,

historia operacji na rachunkach powódki k. 431,

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

J. S., w zamiarze zainwestowania zgromadzonych środków pieniężnych, za zgodą M. O., zawarł umowy indywidualnego ubezpieczenia strukturyzowanego z (...) S.A. z siedzibą w W., jako osoby uposażone wskazując swoje dzieci - pozwanych.

Składki z tytułu powyższych umów w łącznej kwocie 40.000 zł zostały opłacone ze wspólnych oszczędności, środków zgromadzonych na rachunku J. S. w (...) S.A. o numerze (...).

dowody:

wyciąg z rachunku za okres od 02.02 do 01.03.2012 k. 83,

deklaracje k. 94-101,

załącznik nr 1 do wniosku o zawarcie umowy indywidualnego ubezpieczenia strukturyzowanego k. 102,

przesłuchanie powódki M. O., protokół elektroniczny z 10.07.2015;

Wysokość środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym prowadzonym na rzecz J. S. w (...) S.A. o numerze (...), w okresie od 2006 do 31 grudnia 2012 wynosiła 68.735,85 zł.

Według stanu na datę śmierci J. S. saldo wyniosło 72.931,43 zł.

dowód:

wyciąg z rachunku za okres od 04.12.2012 do 02.01.2013 k. 93,

zaświadczenie z 05.01.2015 k. 171;

J. S. zmarł 27 lutego 2013.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XIV Wydziału Cywilnego z 04 lipca 2013, w sprawie o sygn. akt XIV Ns 495/13, spadek po J. S. nabyły jego dzieci - pozwani A. S. i E. S. po 1/2 części.

dowód: postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XIV Wydziału Cywilnego z 04.07.2013, sygn. akt XIV Ns 495/13 k. 104.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie materialnoprawną podstawą żądania powódki są przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 i następane k.c.), co zostało przesądzone prawomocnym postanowieniem z 27 listopada 2015, gdzie tutejszy Sąd orzekł o rozpoznaniu niniejszej sprawy w trybie postępowania procesowego (k. 466).

Na wstępie należy wskazać, że w obecnym stanie legislacyjnym brak jest uregulowań ustawowych odnośnie rozliczeń finansowych pomiędzy podmiotami nieformalnego związku (konkubinatu) po jego ustaniu. W sytuacji takiej, decydujące znaczenie dla przyjmowanego rozwiązania w zakresie normatywnej podstawy tego rodzaju rozliczeń, jest stan faktyczny danej sprawy, który decyduje o ocenie, który z przepisów w szczególności Kodeksu cywilnego, przy jego odpowiednim stosowaniu, będzie najbardziej właściwy dla stosunków, jakie nawiązały się pomiędzy byłymi partnerami (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie I. Wydział Cywilny z 2012-09-19, I ACa 469/12). Stanowisko natomiast, że do rozliczeń majątkowych pomiędzy osobami pozostającymi w trwałym związku faktycznym (konkubinacie) mogą mieć zastosowanie przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu utrwalone jest w linii orzeczniczej Sądu Najwyższego (zob. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2000-05-16, IV CKN 32/00, Opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2000, Nr 12, poz. 222, str. 43).

Przechodząc do okoliczności faktycznych rozpatrywanej sprawy, ustalonych w oparciu o dowody z dokumentów przedłożonych przez strony oraz osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków i przesłuchania stron, wskazać należy, iż powódka M. O. w latach od 1998 do 2013 pozostawała w związku konkubentkim z J. S.. Od końca sierpnia 2000 prowadzili oni wspólne gospodarstwo domowe, zamieszkując w nieruchomości J. S. przy ul. (...) we W.. Wspólne też było ich zaangażowanie w pracę przy pasiece, której właścicielem był J. S.. Powyższe potwierdzają zeznania świadków: D. W., W. K., E. D. i R. O., którzy na podstawie własnych obserwacji potwierdzili, że oboje partnerzy zaangażowani byli na różnych etapach produkcji miodu i jego dystrybucji. Pozostali świadkowie, to jest mąż pozwanej P. S. oraz jej dzieci M. S. (1) i M. S. (2), oraz sami pozwani wiedzą o czynnościach powódki przy prowadzeniu pasieki czerpali ze sporadycznych wizyt oraz przekonania, że ilość pracy przy pasiece nie wymagała zaangażowania powódki.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż poza sporem jest, że pasieka stanowiła własność J. S.. Jednocześnie dla oceny roszczeń powódki nie jest rozstrzygające ustalenie jakie czynności i z jaką częstotliwością powódka wykonywała przy pozyskiwaniu i sprzedaży miodu z tej pasieki. Wobec braku podlegających podziałowi rzeczy we współwłasności konkubentów, istotne jest bowiem jakie ustalenia partnerzy poczynili między sobą w zakresie kwestii finansowych i powstanie, będących konsekwencją tych ustaleń, wspólnie zgromadzonych środków pieniężnych. Z przesłuchania powódki, które Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne oraz znajdujące potwierdzenie w pozostałych zgromadzonych w sprawie dowodach, wynika bowiem, że po przejściu J. S. na emeryturę w 2006 partnerzy wspólnie postanowili, że środki z emerytury, które będą wpływały na rachunek J. S. w (...) S.A. będą stanowiły ich wspólne oszczędności, natomiast z wpływów gotówkowych ze sprzedaży miodu i dochodów M. O. z tytułu emerytury będą pokrywać bieżące koszty utrzymania. Zgodnie z tymi ustaleniami opłacane były rachunki za energię elektryczną, wywóz nieczystości, gaz, koks, telefony (stacjonarny i komórkowe), wodę, telewizję cyfrową, podatek od nieruchomości, ubezpieczenie, usługi kominiarskie, koszty użytkowania samochodu i wszelkie wydatki związane z zaspokajaniem potrzeb oraz utrzymaniem pasieki (opłaty z tytułu dzierżawy gruntu pod pasieką, koszty karmienia pszczół, ich leczenia, bieżącej konserwacji

uli), w 2011 zakupili miodarkę za 1.570 zł. Konkubenci wspólnie podejmowali decyzje o koniecznych inwestycjach w nieruchomości J. S. oraz dokonywali zakupu sprzętów AGD. Mieli też wspólne plany odnośnie przeznaczenia zgromadzonych środków pieniężnych.

Ze stanowiska pozwanych wywodzić należy, iż przeczyli takim ustaleniom finansowym, jednocześnie jednak, zarówno pozwani, jak i zawnioskowani przez nich świadkowie - mąż pozwanej P. S. oraz jej dzieci M. S. (1) i M. S. (2), potwierdzili, że J. S. był osobą skrytą, oszczędną, nawet skąpą, nie dzielił się nigdy informacjami o wysokości swoich dochodów, ani oszczędnościach. Tym samym ocenić należało, iż pozwani nie posiadali wiedzy na temat wzajemnych uzgodnień w kwestiach finansowych pomiędzy M. O. a J. S., a przyjęte przez nich stanowisko procesowego determinuje ich przekonanie w tym zakresie. Jednocześnie z przesłuchania pozwanych wynika, że związek ich ojca z powódką nie do końca był przez pozwanych akcentowany, co niewątpliwie miało wpływ na stosunek do powódki i jej żądań w niniejszym procesie.

W tym miejscu zauważyć należy, iż twierdzeń powódki nie podważa bynajmniej akcentowany wielokrotnie przez pozwanych fakt braku upoważnienia powódki do rachunku bankowego J. S., ani też brak zabezpieczenia jej sytuacji finansowej na przyszłość. W ocenie Sądu powyższe wynika z faktu, że związek powódki z J. S. oparty był na więzi emocjonalnej i wzajemnym zaufaniu, nie zaś na chęci zysku, co bezpodstawnie zarzucają powódce pozwani. Również fakt dokonywania z rachunku bankowego J. S. okresowo wypłat w kwotach po 500 zł i 900 zł nie podważa przedstawionego przez powódkę stanu faktycznego. Zważywszy bowiem na ograniczoną wysokość środków przeznaczonych na bieżące utrzymanie, to jest wpływów gotówkowych ze sprzedaży miodu i dochodów M. O. z tytułu emerytury, konieczność korzystania w razie potrzeby ze środków gromadzonych na rachunku bankowym J. S. stanowi naturalną i przewidywalną konsekwencję ustaleń finansowych między partnerami. Skoro brak było środków bieżących uruchomieniu podlegały oszczędności. Zwłaszcza, że jak wynika z przesłuchania powódki, pasieka nie każdego roku przynosiła dochody, bywało też, że generowała tylko, a wymagała przecież nakładów.

Jednocześnie podkreślić należy, iż nawet odwołując się do doświadczenia życiowego i zasad logiki, nie sposób za pozwany przyjąć, że środki zgromadzone na rachunku bankowym prowadzonym na rzecz J. S. w (...). S.A. o numerze (...), stanowią wyłącznie przez niego samego wypracowane oszczędności. Jakkolwiek, w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, J. S. należało ocenić jako osobę zaradną finansowo, co potwierdzają liczne transakcje, dyspozycje otwarcia lokat, inwestycje w obligacje, to zważywszy na wysokość świadczenia emerytalnego J. S. w okresie, kiedy powstały przedmiotowe oszczędności, to jest od 2006 do 2012, nie sposób przyjąć, że mógł on samodzielnie, w oparciu o dochody z własnej emerytury zgromadzić oszczędności w wysokości ponad 90.000 zł. Biorąc pod uwagę wysokość bieżących kosztów utrzymania, a przy tym czynione nakłady, nie jest możliwe zgromadzenie oszczędności w tak znaczącej w kwocie wyłącznie w oparciu o dochód z emerytury, która w tym okresie wynosiła od 1.667 zł do 2.100 zł.

W konsekwencji powyższych ustaleń, w ocenie Sądu, środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym prowadzonym na rzecz J. S. w (...). S.A. o numerze (...), stanowią wspólnie wypracowane przez zmarłego J. S. i powódkę M. O. oszczędności, które nie mogłyby powstać, gdyby nie wspólne starania partnerów oraz przyjęty przez nich sposób uregulowania kwestii finansowych, polegający na przeznaczeniu wpływów gotówkowych ze sprzedaży miodu i dochodów M. O. z tytułu emerytury na bieżące koszty utrzymania, a środków z emerytury J. S. na wspólne oszczędności. Sam fakt, że oszczędności te zgromadzone zostały na rachunku bankowym prowadzonym dla J. S. nie ma w tej kwestii przesądzającego znaczenia.

Z uwagi na powyższe, żądanie powódki zasądzenia od pozwanych – spadkobierców zmarłego J. S., połowy środków pieniężnych, które powódka ustaliła według stanu na 31 grudnia 2012, to jest 68.735,85 zł, było w ustalonych okolicznościach faktycznych uzasadnione i zasługiwało na uwzględnienie. Pozwani bowiem, po myśli art. 405 k.c., nabywając całość przedmiotowych środków w spadku po J. S. w częściach po 1/2, uzyskali korzyść majątkową kosztem powódki.

Mając na względzie powyższe, Sąd zasądził od pozwanych A. S. i E. S. na rzecz powódki M. O. kwoty po 17.183,96 zł, płatne – zgodnie z żądaniem powódki - w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, co znalazło swój wyraz w punktach I. i II. sentencji wyroku.

Oddaleniu natomiast podlegało dalej idące żądanie powódki, to jest zasądzenia od pozwanych dalszych kwot po 10.000 zł, w związku z zawarciem przez J. S. umów indywidualnego ubezpieczenia strukturyzowanego z (...) S.A. z siedzibą w W., ze wskazaniem jako osób uposażonych swoich dzieci – pozwanych i uiszczeniem składek z tytułu powyższych umów w łącznej kwocie 40.000 zł ze wspólnych oszczędności. Jak wynika bowiem z ustalonego w oparciu o przesłuchanie powódki stanu faktycznego, powyższe dyspozycje J. S. zostały dokonane za zgodą M. O.. Powódka wskazała, że J. S. poinformował ją o zamiarze założenia polisy dla dzieci, na co powódka wyraziła zgodę, uznając, że również chciałaby, żeby coś dostali. W tych zaś okolicznościach, decyzję o przeznaczeniu wspólnych oszczędności w wysokości łącznie 40.000 zł na przedmiotowe polisy, uznać należało za wspólnie podjętą przez powódkę i J. S., zatem brak jest podstaw do uwzględnienia żądania powódki w tym zakresie.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., który stanowi, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Mając powyższe na względzie poniesione przez powódkę koszty zastępstwa procesowego ustalono zgodnie z § 6 pkt 6. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) na kwotę 3.600 zł, co przy uwzględnieniu wyniku sporu czyniło zasadnym żądanie zwrotu tych kosztów w 63 %, to jest w kwocie 2.268 zł. Z kolei koszty każdego z pozwanych wyniosły 2.417 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z § 6 pkt 5. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) na kwotę 2.400 zł oraz opłata skarbową uiszczona od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, co przy uwzględnieniu wyniku sporu czyniło zasadnym żądanie zwrotu tych kosztów w 37 %, to jest w kwocie po 894,29 zł dla każdego z pozwanych. Dokonując zatem wzajemnego rozliczenia powyższych kosztów Sąd, w punktach IV. i V. sentencji wyroku, zasądził na rzecz powódki M. O. od pozwanych A. S. i E. S. kwoty po 239,71 zł tytułem kosztów procesu.

Mając na względzie zwolnienie powódki od obowiązku ponoszenia kosztów sadowych w sprawie, w punkcie VI. sentencji wyroku, Sąd obciążył nimi Skarb Państwa.